

భాషనా తెలిదు

నేను కొవ్వూరులో పెద్ద బోగిలో యెక్కాను. నిండా ప్రజలున్నారు. కూచోడానికి చోటులేక తలుపు దగ్గరిగా కూచున్న ఉత్తర హిందూ స్థానం వాళ్ళని మూటలుతీసి జాగా చెయ్యమని సౌజ్ఞ చేశాను. తియ్యడానికి వీల్లేదని ఆ పాడు భాషలో గోలచేశారు. నాకు కోపమొచ్చి మూటలెత్తి కిటికీలోంచి పారేస్తానని దడిపించాను. ప్రాణం పోతున్నట్టు అరుస్తో చేతులడ్డం పెట్టి లేచాడో ముసలివాడు, వాడి ప్రక్కన వున్న పిల్ల కళ్ళు వాడిగోలని చూసి నవ్వుతున్నాయి. నోరు మాత్రం కళ్ళతో సంబంధం లేకుండా యేదో అరుస్తోంది. సరదాపుట్టి ఆ మూట నక్కడే పడేసి ఆ స్థలంలో కూలబడ్డాను. తరవాత కూడా నా మొహం చూస్తో ఆ కళ్ళు నవ్వుతోనే వున్నాయి. కాని ఆ నోరు కోపంగా గొణుకుతోంది. నల్లగా రేగి కళ్ళమీదా చెంపలమీదా, జీరాడేజుట్టూ, ఆంధ్రదేశంలో ఎక్కడా కనపడని పొడుగు చూరుకూ ఐన ముక్కూ, మూర్చల్లో మూతలు పడుతున్న కళ్ళూ, ఆమె మొహాన్ని చాలా ఆకర్షకంగా చేశాయి. గట్టిగా బిగించిన రొమ్ము, గుండ్రని గట్టితోడలూ, నున్నని బుజాలూ, దుమ్ముకొట్టిన బట్టలు కూడా దాచలేకపోయినాయి. మరీ తేరిపారి చూస్తే పోకిరిగా వుంటుందని తన నెత్తిమీదనించి యేంచూస్తున్నానా అని ముసలాడు అనుమాన పడతాడేమోనని “బ్రౌనింగ్” తెరిచి నా మనసుని బంధించాలని ప్రయత్నిస్తున్నాను. కాని ఆ నవ్వుతో మా యిద్దరికీ ఏర్పడ్డ రహస్య స్నేహం నా మనసుని తొందరపెడుతోనే వుంది. షర్టుకింద నా భుజం చక్కలిగింత ‘ఫీల’యింది. ముసలాడు నా డబ్బులకోసం వెతుకుతున్నాడా అని చప్పున పక్కకి కళ్ళువాల్చి చూశాను. బల్లుల లాగు రెండు పల్చని వేళ్ళు నా బుజానికీ అనుకునే బల్లకీ మధ్యనున్నాయి. మెరిసే రెండు కళ్ళు ముఖాలెత్తి నన్ను చూసి నవ్వాయి. ఆ వేళ్ళకి చెందిన చెయ్యి ముసలివాడి వెనకనించి నావేపు చాచుకుని వుంది. ఇటునించి ఆమెవంక చూశాను. గోదావరీ నీలజలాన్ని కళ్ళలో ప్రతిఫలింపచేస్తో స్వదేశపర్వం గంభీరత్వ స్ఫురణలో మమ్మల్నీ రైలునీ మరిచి ఏమెరుగనట్టుకూచుంది. మెల్లిగావేళ్ళు నా మెడనీ, నావీపునీ ప్రేమతో తాకి, నా చేతుల్ని పట్టు వొదిల్చాయి. తిరిగి తిరిగి ఒక్క చిరునవ్వుకై ఆమె ముఖాన్ని వెతికాను. పైకి తిరిగిన ఆమె పెదవిలో ఒక్క మార్పూ లేదు. ఆమె వేళ్ళని వీపుతో నొక్కాను. మెల్లిగా చేతిని చాచాను. కాని ఆ వొడుపూ ఆ నేర్పూ మొగాడికి నాకు చాతనవుతుందా? ముసలివాడు చప్పున తిరిగి చూసి ఆమెతో కోపంతో ఏదో ఒక్కమాట అని వూరుకున్నాడు. గోదావరిలో రైలాగగానే మూటలు పట్టుకుని కిందికి దిగి ఆమెని దిగమన్నాడు. ఆమె దిగనంది. కోపంతో కేకలేశాడు. తన స్థలంనించి కదలక ఏదో వాదిస్తుంది. ఇట్లా రెండు నిమిషాలు గోలపడి మూటలు కిందపారేసి, లోపలికొచ్చి దాన్ని జుట్టుపట్టుకుని బరబర యీడ్చాడు. ఇద్దరు ముగ్గురు సగంసగం అడ్డపడపోయి

తమకెందుకని వూరుకున్నారు. పడుచుదాని కోసం పోట్లాడటం అందరికీ ఇష్టమే కాని భయమే, సిగ్గే. కిందికి లాగి గుండెలో గుద్ది మూటలు దానిమీద పడేసి నడిపిస్తున్నాడు.

ఒక్క నిమిషంలో మేమూ నలుగురైదుగురుం కిందికి దిగాము. తక్కిన వాళ్ళకి తమాషాగా వుందిగావును. కాని నాకా ముసలాణ్ణి తన్ని, ఆమెని వొదిలించాలని, అణచుకున్న కొద్దీ తుఫాను లేస్తోంది. నా వంక నవ్వి న చిరునవ్వు నా బుజాల్ని తాకించిన మాధుర్యం, నా కోసం నా వల్ల ఆమె పడుతున్న బాధ- కాని నేను పోట్లాడితే వీళ్ళందరూ ఏమనుకుంటారు? మధ్య నీకెందుకంటే ఏం చెప్పను? అదిగాక ఈ పిల్లకి మాత్రం ధైర్యముంటుందా? వాడివేపే పలకదా? ఈమె చూపులు చూస్తే మాత్రం వాణ్ణి ఆక్షణాన కాలేట్టో.. కత్తితో సరికేట్టో వున్నాయి. రాజమండ్రి స్టేషన్లో దిగి, వెళ్ళి చూశాను. ఇంజను పక్క పెట్టెలో వున్నారు ఇద్దరూను. నన్నుచూసి ఆదరణగా జాలిగా ముఖం పెట్టింది. ఏం చెయ్యను? వెనక్కి వొచ్చాను. కాని ఇట్లాంటివాడితో ఆమె ఎంత బాధపడుతో వుండాలి దినదినమూ? చెప్పుకునేందుకు, అర్థం చేసుకునేందుకు, తన భాషైనా తెలిసినవాళ్ళు లేక ఈ పరదేశంలో వాడు చంపుతూ వుంటే-ఇంకా ఏం చేస్తాడో? యెక్కడికి వెడుతున్నారో? నామీద ఎంత ఆశ పెట్టుకుందో? ఎంత విశ్వసించిందో? కనుక్కుంటే? వెళ్ళి వాళ్ళ పెట్టెలో యెక్కి ఎదురుగా నుంచున్నాను. చప్పున నురుగులు కక్కుతో లేచి మూటలోక చేత్తో, ఆ పిల్ల జెబ్బనొక చేత్తో పట్టుకొని దిగాడు. పక్కనున్న ఆడవాళ్ళ పెట్టెలోకి ఆమెని తోసి తను ఇంకో పెట్టెలో ఎక్కాడు. కడియందాకా నా మనసు మనసులో లేదు. ఆ స్టేషన్లో వెళ్ళి ఆమె కెదురుగా ప్లాట్ఫారం మీద నుంచున్నాను.

లోపలిదీపాల వెలుతురింకా బైటికిపడటం లేదు. పొలాలమీద చల్లని గాలి వింతగా రైల్వీ ఇదేమివొస్తువా అని అభిమానంతో తాకి చూస్తోంది. కిటికీలోంచి జార్చిన చెయ్యిని పట్టుకున్నాను. ఆమెవేళ్లు నావేళ్ళపైన బిగుసుకున్నాయి. గంట కొట్టారు. ఆ వేళ్ళు వొదలలేదు. నాకళ్ళు ఆమెమొహం నించి పొడుగాటి రోడ్డువైపు తిరిగాయి. దయగల ఆ వేడివేళ్ళని పట్టుకుని లోకమంతా ఎంత దీర్ఘ ప్రయాణం చేస్తేనేం ? రైలు కదులుతోంది. కొంచెం నడిచాను. ఆగి, ఆ చెయ్యిని పట్టుకునే వున్నాను. రైలు ఆమెని లాగింది. ఆ పెట్టెలో ఆమె కాక ఇంకో ముసలమ్మ మాత్రమే వుంది. నేనూ ఎక్కితేనేం? అని చెయ్యిని అట్లానే పట్టుకుని రెండో చేత్తో తలుపు తెరిచాను. అది చూసి ఆమె చప్పున లేచి తలుపుకి అడ్డంగా నుంచుంది. రానీదు, నా ప్రాణం చివుక్కుమంది. నేనింకా రైలువెంట నడుస్తున్నాను. వెనక ఎవరో కేక వేస్తున్నారు. చప్పున నా భుజంమీద చెయ్యేసి ఆమె నా పక్కకి దూకింది.

అమ్మా, భాష రాకపోవడం వల్ల ఎంత ప్రమాదం జరిగింది! నేను తనని దిగమని తలుపు తీశాననుకుంది. ముసలాయనా, మూటలూ, నాట్రంకూ, దాంట్ నా భార్య నాగవొత్తులూ, నా యల్.టి. సర్టిఫికేటూ, నా కాకినాడు ప్రియురాలి వుత్తరాలూ, అన్నీ దూరంగా, ఎర్రదీపంముందు, నన్ను చూసి భయపడ్డట్టు పరిగెత్తుతున్నాయి, నిర్విణ్ణుణ్ణాయి

ఆమె మొహంవంక చూస్తో నుంచున్నాను. మాట్లాడక తెల్లబోయి, చిన్నపిల్ల వలె నేనేమంటానో అని నా వంక చూస్తో నుంచుంది. 'కావలీసే దిగావా?' అనీ, ఇంకేమో అడగపోయి, నవ్వువచ్చి వూరుకున్నాను. ఆమె వుద్దేశమేమో! తెలీడమెట్టా ? ఎవరికైనా హిందూస్తానీ తెలుసునేమో? కానీ ఈ వ్యవహారం యెవరికి చెప్పుకోను? స్టేషన్లో మనుషులందరూ వెళ్ళిపోయినారు. మా ఆలోచనా సంఘంలో చేరతలిచినట్టు కుంటికుక్కవొచ్చి తోకాడించి మా మొహాలు చూస్తో నుంచుంది.

టిక్కెట్ల వాడొచ్చాడు. కాకినాడకి కొన్న టిక్కెట్లతని చేతిలో పెట్టాను. ఈమెనడిగాడు. ఏం చెప్పను? ఆమె మాట్లాడక నుంచుంది. తెనుగులో హిందూస్తానీలో అడిగాడు. మాట్లాడలేదు. నావంక తిరిగాడు. గోలెందుకని రూపాయి జేబులోనించితీసి చేతులో పెట్టాను. రెండునిమిషాలు మా యిద్దరి వంకా చూసి వెళ్ళిపోయి స్టేషను దగ్గరగా నుంచుని చూస్తున్నాడు. ఆమె ముఖమే చెపుతోంది మా ఇద్దరికీ సజావైన సంబంధం లేదని, మాటన్నా వీలులేని ఆమెని వెంటేసుకునినడిస్తే, ప్రజలందరూ ఏమంటారు? ఎక్కడికి పోనూ? ఏం చెయ్యను? ఎంతకాలమని? తలెత్తి ఎవరి మొహం చూడ్డానికీ సిగ్గుగావుంది. కాని ఆమె నా పక్కన అమాయకంగా విశ్వాసం వూడిపడే కళ్ళతో, గుండ్రని చేతులతో, నల్లని జుట్టుతో, ముందు నేననుభవిస్తాననుకునే సౌఖ్యాల ఆశలతో నా పక్కన నుంచున్నదనే సంతోషంలో, అన్నీ, మరిచిపోయినాను. నా బట్టలూ, నా భార్య సొమ్మలూ, పుస్తకాలూ, పోతేనేం? జేబులో యాభై రూపాయలూ పక్కనియీ పిల్లా వుంది. ఇంకేంకావాలి? యీనాడు అట్లా అనుకోనేమో. కాని ఆనాడు అట్లా అనుకోనివాణ్ణే ఐతే, యెంత నిర్భాగ్యుణ్ణి ఐ వుండాలి? నా పెట్టెకోసం సామర్లకోట టెలిగ్రామియ్యాలనుకున్నాను. కాని నేనెక్కడ వున్నానో ముసలాడు కనుక్కుంటే. ఏమీ యోచన లేకుండా స్టేషన్ దాటి యెర్రదుమ్మతో నిండిన రోడ్డంబడి ఆమె వెనకా నేను ముందుగా నడిచాను. వూళ్ళోకి వెళ్ళడమంటే భయంగా వుంది. ఎవరైనా ఏదో వొకటి అడుగుతారు. యేం చెప్పను?

చిన్నతోట వుంది రోడ్డుప్రక్కన, ఇద్దరమూ అరటిచెట్టు క్రింద కూచున్నాము. చీకటి పడుతోంది. గోరువంకలు యెదురుగా ఆముదంచెట్టు మీద మాట్లాడుకుంటున్నాయి. మా కాళ్ళముందు నీళ్ళ మడుగులో బాతులు రెండు యీత్తున్నాయి. మా నెత్తిమీద బృహస్పతి వుదయించాడు. నేనామె భుజంమీద చెయ్యేసి ముఖమెత్తి తడి పెదవుల్ని ముద్దుపెట్టుకున్నాను. లేచాము. బాగా చీకటయింది. దూరంగా కనపడుతున్న దీపాల వేపు నడిచాము. దోవలో మళ్ళా ఆమెను దగ్గరగా లాక్కుని పక్కగా వొత్తుకున్నాను. జీవిత మెంతో ఆనందంగా కనపడ్డది. తిండి లేకపోతేనేం, యిల్లు లేకపోతేనేం, ఆ ఎండాకాలపు పైరుగాలిలో నక్షత్రాల క్రింద ఏ గడ్డిలో పడుకుంటేనేం? ఆమె జుట్టు నా చేతులమీద పారాడుతో, ఆమె మెత్తని చల్లని శరీరం నాకానుకుని పడుకుంటే నాకేం కావాలి?

దీపాల దగ్గరగా వచ్చాము. అది బోట్లరేవు. యీ బోటులో యెక్కి వెడితే, యెక్కడికైతేనేం? అయిదు నిమిషాల్లో గది మాట్లాడి ఆమెని లోపల కెక్కించాను. మిటాయీ, పళ్ళూ, కొనితినాము. చీకట్లో గదిలో ఆమె పక్కన కూచున్నాను. మాట్లాడకుండా కూచుంది. ఆమె నన్ను పలకరించాలని యెదురు చూశాను. ఆమె కదలలేదు. నాకోసం రైలులో అంత అదుర్దాపడ్డ మనిషి యిట్లా కూచుందేం? దిగులుగా వుందా? ఆకలేస్తుందా? ఏవూరు? ఆ ముసాలడెవరు? అని అడగాలని వుంది. కాని యెట్లా? ఆమెకి నిజంగా నామీద మనసుందనీ, పోనీ, నాపైనే తను యిప్పుడు ఆధారపడి వున్నదనీ, ఆమెకి తెలియచేసేట్టు చెయ్యాలని వుద్దేశపడ్డాను. కిందికి దిగుతున్నట్టుగా జరిగాను, మాట్లాడలేదు. దిగి యిటూ అటూ వెడుతున్నట్టు తిరిగాను. చప్పుడులేదు. లోపలికి చప్పున వెళ్ళి విప్పినకోటు వేసుకుని బైలుదేరి, ఆమె వంక చూశాను. వేలన్నా కదిలించలేదు. నాకెంతో కోపం వచ్చింది. అరగంట సేపెక్కడో కూచున్నాను. పడవ బాకా వూదారు. లోపల వచ్చి కూచున్నాను. ఆమె తలన్నా యెత్తలేదు. రైల్వోపోయిన నాగవొత్తులకి, 'షా' పుస్తకాలకీ దిగులుదయించింది. మొహం నీళ్ళుకేసి తిప్పేసి, ఆమెతో నాకేం సంబంధం లేనట్టు తీవిగా సిగరెట్ కాలుస్తో కూచున్నాను. పడవ కదిలింది. ఇంక తాళలేక, నేనా అమ్మాయి కేసి జరిగి చెంపకింద చెయ్యేసి మొహం తిప్పుకున్నాను. వేడిగా నీళ్ళు నా వేళ్ళకి తగిలాయి. పాపం ముక్కూ మొహమూ యెరగని నాతో సాహసంచేసి వచ్చేసిన యీ ముగ్ధ, యెంత భయపడుతోందో? భాషన్నా నాకు అర్థం కాదుగద! నేనేం చేసినా పడవలసిందే కద! ఇంక నాకంటే దిక్కులేక, నన్నే నమ్మిన యీ అబల పైన నామీద మోహం చూపలేదని నిష్కారణ ద్వేషాన్ని పూని, యిట్లా భయపెట్టి బాధించాను కదా, అని విచారం కలిగింది. ఆమె తలను గట్టిగా నాకదుముకుని "ఎందుకు దుఖ్ఖం నా పిచ్చిపిల్లా! నిన్ను వొదిలాననుకున్నావా? నిన్ను వొదిలేస్తానా? నేనున్నానుగా? యీ కంఠంలో ప్రాణమున్నన్నాళ్ళు నిన్ను వొదులుతానా ? ఎందుకు విచారం ఇట్లారా" అన్నాను.

యామనుకుందో ఆ మాటకి అర్థం; మొహం నాకు వొదిలేసి ప్రతిమలాగు కూచుంది. ఏమేమో మాట్లాడించాను. నాకు తెలిసిన రెండు హిందుస్తానీ ముక్కలూ, "ఆవ్, జావ్, కానా కాయా? కోన్ బస్తీ" ఇవి కూడా పలికాను. అట్లానే కూచుంది. మళ్ళీ ఏవో ఆలోచనల్లో పడి నల్లని గట్లకేసి వాటిల్లో మెరిసే మిణుగురు పురుగుల కేసి చూస్తో కూచున్నాను. ఏదో లాకులవద్ద పడవ ఆగింది. రాత్రి యిట్లానే గడుస్తోందే? నాపైని యెంతో మోహం చూపవలసిన యీ పిల్ల మూటలాగు మూల కూచుని వుందే, నిద్రన్నాపోదు. ఇంత త్యాగమూ వృధా కావలసిందేనా? నిద్ర రాదు. ఆ మోహం రేపే గాలిలో పడవ సాగగానే ఆమె దగ్గిరికివెళ్ళి చాలా చనువుగా కావిలించుకున్నాను. మెల్లిగా నా మొహాన్ని నెట్టేసి, తల తిప్పుకుని కూచుంది. ఎందుకంత సిగ్గు! మళ్ళీ మళ్ళీ సమీపించాను. రెండు నిమిషాలు వోర్చుకుని తరువాత నిరాకరిస్తుంది. మొదట్లో ఆ అభ్యంతరం కూడా ఆకర్షకంగానే వుంది. వుత్తబిడియం, మొగాణ్ణి నేను చొరవ చెయ్యకపోతే యెట్లా?

వెళ్ళి కామంతో మోటుసరసం ప్రారంభించాను. స్త్రీని ప్రేరేపించేందుకు వాత్సాయనుడేమన్నాడా అని యోచించాను. నన్ను వొదులుకుని గదిబైటికి వెళ్ళింది. ఏమి అవసరమోనని కూచున్నాను. ఎంత సేపటికీ రాదు. వెళ్ళిచూస్తే టాపుమీద ఎవరో కాపు ఆడవాళ్ళ దగ్గరగా కూచునివుంది. ఎట్లా తీసుకురాను లోపలికి? యామని పిలవను? వెళ్ళి దగ్గరగా కూచుని వాళ్ళు చూడకుండా చెయ్యిపట్టుకు లాగాను. కాని ఇంకా వాళ్ళ దగ్గరిగా జరిగింది. వాళ్ళు నవ్వుతున్నట్టు తోచింది నాకు. అధిక కోపంతో వచ్చి గదిలో కూచున్నాను. దాన్ని కాలవలో తొయ్యాలనిపించింది. కృతఘ్నురాలు! ఐనా నా చేతుల్లోంచి యెక్కడికి పోతుందిలే! కాని ఆ రాత్రి వృధాగా గడపవలసిందేనా? నా బ్రంకు పోగట్టుకున్నదీ, కాన్పరెన్సుకీ వెళ్ళడం మానేసింది, ఇందుకేనా? డబ్బు తీసుకుని, వాగ్దత్తంచేసి' మోసంచేసి నిరాకరించే భోగందానివలె ఆగ్రహం కలిగింది దానిమీద. దీన్నేంచేస్తే ఏంతప్పు? అనుకుంటో ఆ కోపంలోనే నిద్రపోయి, ఎప్పుడో వులికిపడి లేచాను. నల్లులు కుడుతున్నాయి. సుఖంగా లక్ష్మణరావుతోనూ' అతని చెల్లిలితోనూ, మన సుబ్బారావుతోనూ, 'కాన్పరెన్సు'లో తిరుగుతో రామావిలాస్ నాటకాలు చూస్తోవుండవలసినవాణ్ణి, ఇట్లా యీ చెక్కలమీద, వొంటరిగా పడి రాజమండ్రవేపు పోతో వుండేగతి పట్టిందికద! ఇంత మూర్ఖుణ్ణెట్లా ఐనాను? ఈ పరదేశి కన్యను ఎట్లా నమ్మాను! స్త్రీల మీద కోపంతో పురాణాలు రాసిన సంగతులన్నీ జ్ఞాపకానికి వచ్చాయి. కాని ఆ అమ్మాయి రైల్లో ఎంత ప్రేమ చూపింది! నన్ను నమ్మి ఆ ముసలివాణ్ణి వొదిలి-ఇప్పుడే ఆమె నా ప్రక్కన పడుకునివుంటే - ఇరవై కాన్పరెన్సులూ, ఇవరై సుబ్బారావులూ, ముప్పై స్తానం నరసింహారావులూ, ఎందుకు ఆ అనుభవం ముందు? నే ననుభవించగలిగి వుండే ఆనందమంతా స్ఫురణకువచ్చి కోపమొచ్చింది! నన్నుచూసి నాకే జాలివేసింది! నన్ను కోరివచ్చిన పిల్లని పోగొట్టుకున్న నిర్భాగ్యుణ్ణి. ఆ ముసలాడి మాత్రం చెయ్యలేకపోయినాను. వాడట్లా జుట్టుపట్టుకుని యీడ్చిగుద్దితే బాగానే వుందీ! నేనింత గౌరవంచేసి కోరితే టెక్కు చేస్తోంది. ఇట్లాకాదు వీళ్ళని సాధించే మార్గం దౌర్జన్యమే!

బైటికి వెళ్ళి టాపుపైకి చూశాను. స్త్రీలందరూ నిద్రపోతున్నారు. ఆమె మాత్రం మేలుకుని కూచుంది. దగ్గరికివెళ్ళి చెయ్యి పట్టుకుని మెల్లిగా లాగాను. వెనక్కిలాక్కుంది. నడుంచుట్టూ చేతులు వేసి గారాబంచేసి రమ్మన్నాను. వెనక్కి జరిగింది. నాకు చాలా కోపమొచ్చింది. ఇంత ఇష్టంలేంది నన్నెందుకంత మోసపుచ్చాలి? చప్పున జుట్టుపట్టుకుని కిందికిలాగాను. చెక్కమీదికి జారింది. మెడపట్టుకుని ఒక్కతోపు తోశాను. మోకాళ్ళమీద పడ్డది. వ్యవధానమివ్వక వెంటనే లోపలికి తోశాను. తెప్పరిల్లడానికీ, అరవడానికీ వ్యవధిలేక గదిలో చెక్కలమీద పక్కగ పడ్డది. వెంటనేవెళ్ళి వెల్ల కిలాతిప్పి చంకలదగ్గర చేతులు అదిమి మోహంతో ఆమెను సమీపించాను. చేతులతో బలంగా తోసింది నన్ను. అభ్యంతరమేమో కనుక్కునే వీలులేదు. ఏంచెయ్యను? ఈ పెంకెతనానికి, అన్యాయానికి కోపం ఎక్కువవుతోంది నాకు. నా బలమంతా వుపయోగించి, ఆమెచేతుల్ని విరిచి, అదిమి ఆక్రమించుకున్నాను. కాని బలమైన ఆ చేతులు నాకొక పట్టాన స్వాధీనమౌతాయా? ఆ

చీకట్లో ఇంక ఆ అమ్మాయి నేనూ భీమకీచకులవలె మల్ల యుద్ధం మొదలుపెట్టాము. ఆమెది రొట్టెల బలం, వరి అన్నంగాణ్ణి ఎంత మొగాణ్ణైతేమాత్రం గెలవగలనా? ఏం చెయ్యలేక రోషమొచ్చి, తలకాయ చెక్కల్ని వేసి కొట్టాను. నా చేతుల్ని తన చేతుల్లో విడతీసి పట్టుకుని, ఇంక యేంచేస్తానని చూస్తోంది, కళ్ళమీద పడ్డ జుట్టులోంచి. చప్పున చేతులు వదులుకొని మళ్ళీ కలియపడ్డాను. వాగరుస్తో మధ్య మధ్య మెల్లిగా ఏవో అంటోంది తన భాషలో! తిట్లమోనని నాకు సిగ్గేసింది. మీద కూర్చున్న నన్ను తోసేసి లేవబోయింది. ఇంక నాశక్తి ఆగదని తోచింది నాకు. ఇంక అన్యాయయుద్ధం ప్రారంభించాను. ఇష్టమొచ్చిన బూతులన్నీ నోటినిండా తిట్టుకున్నాను. ఆ పడవ చెక్కలన్నీ విరిగేటట్టు వూగాయి. యామైతేనేం నల్లలన్నీ చచ్చివుంటాయి. కింద అసహాయంగా పడివున్న ఆమెని జుట్టంతా పీకాను. బుజాలూ, చెంపలూ రొమ్ము కొరికాను. గోళ్ళు గుచ్చాను. రెవిక ఒక్కవూపుతో చించి ఆ వక్షాన్ని చూసి జయభేరి మోగించి నవ్వాను. నేను చేసిన గాట్ల రక్తం నా నోట్లోనే చిమ్మింది. అరవదు మాట్లాడదు వూరికే పెనుగుతుంది. ఆ మొద్దు భాషలో ఏమిటో తిడుతుంది. వివస్త్రజన ఆమెని చూడగానే, నిగనిగలాడే ఆమె తొడలూ, అంటుకునివున్న ఆమె నడుమూ, చూడగానే నాకు మళ్ళీ కోపంపోయి కామమెక్కువయింది. మళ్ళీ చివరిసారి గట్టిగా ప్రయత్నించి, మెలికవేసి బిగపట్టిన ఆమె చేతుల్ని కాని, కాళ్ళనిగాని కదలించలేక ఎంత ప్రయత్నించినా వుండవలె ఆమె అంతా దొర్లడంచేత నిరాశపుట్టి నిస్సహాయుణ్ణయి చూస్తోకూచున్నాను.

నా వుద్రుతం తగ్గి పశువు వలె ప్రవర్తించిన నా క్రూరత్వానికి, లజ్జాహీనత్వానికి నేను సిగ్గుపడి, ఆమెకి మొహం చూపలేక బయటికివచ్చాను. కాని ఆమెమీది కోపంపోలేదు. తలుచుకున్నప్పుడల్లా నాకు మండిపోతోంది. ఇంతలో ఆమె సొమ్మేం పోయింది? అనే భావం వదలదు. పడవ ఆగింది. దూకేసి వెళ్ళిపోయి నాను వూళ్ళోకి. వూరిపేరన్నా యెపర్నీ అడగలేదు. ఆమె? ఆమె యేమయిందో! రెవికా, చీర, లేదంటావా నేనేం చెయ్యను?

ప్రచురణ : (చలం కథలు 1వ సంపుటి), దేశీప్రచురణలు, 1956